

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-01-14
Besvaras senast
2026-01-21 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stennergård (M)

2025/26:388 Skarpare sanktioner mot Irans regim

EU måste nu slå till hårt mot Irans maktelit – utan kompromisser, utan ursäkter, utan att visa minsta tecken på svaghet. Regimen i Teheran är en brutal teokratisk diktatur som systematiskt krossar sitt eget folk, exporterar terrorism över hela Mellanöstern och aktivt understöder Rysslands folkmord i Ukraina genom drönare och missiler.

De senaste dagarnas massakrer på frihetssökande demonstranter visar behovet av att beslutsfattare från den fria världen agerar snabbt. Det räcker inte längre med halvhjärtade åtgärder mot enskilda individer eller specifika program. Hela ledarskapet – från den högste andlige ledaren Ali Khamenei och president Masoud Pezeshkian ned till cheferna för rättsväsendet, åklagarmyndigheten, polisen, militären, Islamiska revolutionsgardet (IRGC) och väktarrådet – måste hamna under fullskaliga EU-sanktioner.

Deras personliga förmögenheter ska frysas, deras resor ska stoppas och deras möjlighet till lyxliv i Europa måste upphöra omedelbart.

Denna utvidgning är inte bara rättvis – den är nödvändig för att bryta regimens grepp och visa ett tydligt stöd till demokratiörelsen och stoppa det som av regimen ses som ett frikort att fortsätta mörda, tortera och förtrycka. Cheferna inom rättsväsendet som utfärdar fabricerade dödsdomar och massavrättningar, åklagarmyndigheten som verkställer godtyckliga fängslanden, polisen och IRGC som slår ner protester med skott och batonger och väktarrådet som blockerar varje försök till verklig förändring ska samtliga känna av åtgärderna. Dessa aktörer är nämligen inte offer för systemet; de är en viktig del av systemet. De bär det direkta ansvaret för tusentals döda demonstranter, för tortyr och för förtryck. Att sanktionera dem personligen skapar maximalt tryck, vilket det torde finnas ett brett stöd för inom riksdagen.

Vidare finns det goda skäl att överväga att gå än längre, likt man har gjort i Ryssland. Familjemedlemmar till regimens toppfigurer ska inkluderas utan undantag: Khameneis son Mojtaba, som redan pekats ut som en nyckelfigur i maktapparaten, och andra släktingar som gömmer korruptionspengar utomlands samt Pezeshkians nätverk och deras anhöriga som lever i överflöd medan iranska folket svälter under inflation och sanktioner. Dessa familjer är inte oskyldiga åskådare – de är medskyldiga genom att dra nytta av regimens plundring och fungera som bulvaner för att kringgå restriktioner. EU har redan

fryst tillgångar hos Putins döttrar och oligarkers familjer för att strypa Kremls kryphål. Att inte tillämpa exakt samma modell mot Teheran är rent hyckleri och en direkt belöning för Irans i många fall betydligt värre brott.

Genom att slå mot hela eliten och deras familjer skapar EU en existentiell kris för regimen. De privilegierade som hittills levt i lyx medan de beordrat massmord kommer att tvingas välja: fortsätta stödja Khameneis vansinne och förlora allt eller börja ifrågasätta systemet inifrån. Det är den sortens ekonomiska och personliga smärta som har visat sig kunna spräcka auktoritära regimer tidigare. Iran är redan skakat av pågående protester, ekonomisk kollaps och interna sprickor – nu är det dags att vrida åt skruven ordentligt.

EU har kapaciteten och verktygen. Sanktionslistorna växer redan mot IRGC och människorättsförbrytare, men det är dags att gå all in: inkludera hela ledarskapet, inkludera familjerna, frysa allt och blockera allt. Ingen nåd för dem som mördar sitt folk och hotar vår säkerhet! Regimen i Teheran ska behandlas lika hårt som Kreml. Det är inte hämnd; det är självförsvar, rättvisa och den enda vägen framåt för att stödja det iranska folket i deras kamp för frihet. Tiden för halvmesyrer är över.

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard önskas mot bakgrund av detta svara på följande fråga:

Kan vi förvänta oss att ministern går vidare med att verka för kraftigt utvidgade sanktioner mot personer kopplade till den iranska regimen och dess system inom EU eller på annat sätt tillmötesgår de förslag som beskrivits?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren